

1 DECEMBER 1927.

AFLEVERING 8.

NADruk VERBODEN.

Opggericht door E. HEIMANS, J. JASPERS Jr. en Dr. JAC. P. THIJSSE.

REDACTIE:

J. HEIMANS, AMSTERDAM.

Dr. JAC. P. THIJSSE, BLOEMENDAAL.

ADRES DER REDACTIE:

Dr. JAC. P. THIJSSE, BLOEMENDAAL.

UITGAVE VAN:

W. VERSLUYS TE AMSTERDAM.

ADMINISTRATIE:

2e OOSTERPARKSTRAAT 223, AMSTERDAM.

PRIJS PER HALFJAAR f 3.25.

„DE BEER” HOEK VAN HOLLAND.

EEN WAARDIG NATUURMONUMENT.

TOEN eenige maanden geleden Dr. Thijssse mij vroeg eens iets in De Levende Natuur te schrijven over „De Beer”, heb ik met beide handen deze gelegenheid aangegrepen om eens de aandacht te vestigen op dit mij zoo dierbare, uit velerlei gezichtshoeken zoo uiterst merkwaardig en natuurschoonrijke lapje vaderlandschen bodem, gelegen tusschen de uitmondingen van Nieuwe Waterweg en Brielsche Maas.

Zoo'n artikel moest natuurlijk zoo aantrekkelijk mogelijk gemaakt worden; dus mooie foto's. Ik dacht direct aan Tinbergen en van Beusekom. Maar, dacht ik al heel gauw, zou 't nu niet veel aardiger zijn als die jonge menschen niet maar eenvoudig weg wat goede foto's kregen te maken bij alles wat ik geliefde neer te pennen, maar zelf hun gedachten lieten gaan over de ook hun zooveel belangstelling inboezemende onderwerpen? Dus vroeg ik, om een beteren samenhang te krijgen tusschen afbeeldingen en tekst, hunne volledige medewerking en spraken we af, dat Tinbergen over de duinvorming en duinafsterving, van Beusekom over de planten en ik natuurlijk ook iets over het rijke vogelleven zou mede-

deelen. Nog kwam Frans Kooymans, ook een jeugdig lid van onze „Haagsche Club van Trekwaarnemers” als fotografisch medewerker opdagen. Ziehier dan de vrucht van een echt prettige samenwerking.

Haag, 3 Nov. 1927.

G. J. TIJNSTRA.

DE DUINEN VAN DE HOEK VAN HOLLAND.

DE Hoek van Holland (ook genoemd „de Beer”) is door het graven van de Nieuwe Waterweg van de rest van Holland afgesneden. In twee opzichten is dit voor het duinlandschap van betekenis geweest. Ten eerste deed de 2 KM. lange Zuidpier een „stroomschaduw” ontstaan, waardoor het door de zee aangevoerde zand niet weer door de getijdenstroom weggehaald kon worden.

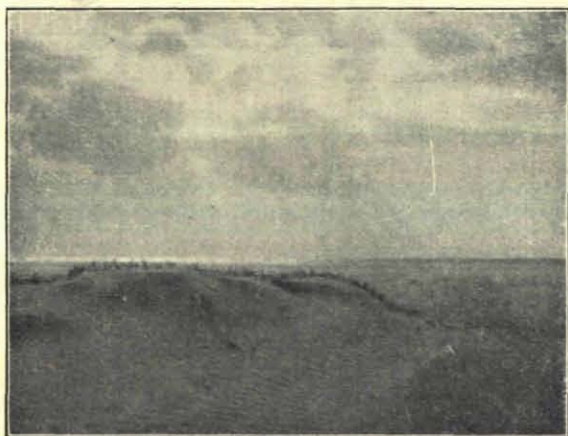

Fig. 1. De buitenste duinenrij, gezien naar het Noordwesten.
Foto N. TINBERGEN.

De Zuidpier doet hier in 't groot, wat de Delflands hoofden in 't klein doen: de verplaatsing van het zand evenwijdig aan de kust wordt tegengegaan, terwijl de aanvoer van zand wel plaats kan hebben. Doordat de Zuidpier zo lang is, kon het strand zich sterk verbreden, zodat hier nieuwe duinen konden ontstaan. In de tweede plaats bracht de Nieuwe Waterweg plotseeling veel slik naar zee, waarvan een deel op 't strand terecht kwam, zodat de samenstelling van de bodem hier anders werd. Ook dit laatste is op het duinlandschap van invloed geweest, zoals later zal blijken.

Uit het voorgaande volgt, dat we op de Hoek twee duinlandschappen kunnen onderscheiden: het oudere ¹⁾ duinlandschap, ontstaan voor de aanleg van de Nieuwe Waterweg, toen de Hoek nog aan Holland vastzat, en dat dus correspondeert met de duinen van Zuid-Holland, en het jongere ¹⁾ duinlandschap, na die tijd ontstaan op het snel groeiende strand.

Tussen deze twee duinreeksen bestaat zeer veel verschil. Zij zijn reeds op het eerste gezicht te scheiden.

De laatste duinvorming op de Hoek is zeer snel gegaan en gaat nog steeds door, zodat tans het jongere duinlandschap reeds een grote breedte beslaat.

Vergelijken we echter deze duinreeks eens met een typiese duinaanwas, bijv.

¹⁾ De benaming „oudere” en „jongere” heeft niets te maken met de splitsing „oude” en „jongere” duinen, die in de geologie van onze duinen wel gebruikt wordt.